

Jerzy Maciejczuk

Zajki, st. 1, gm. Trzcianne, woj.
łomżyńskie, AZP 36-81/-

Informator Archeologiczny : badania 29, 26

1995

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

zawierał pozbawioną czaszki i kości kończyn dolnych górną partię szkieletu dorosłego osobnika, przy którym nie zarejestrowano wyposażenia grobowego. Jeśli istniało, zostało zniszczone, tak jak większość szkieletu. W odległości 120 cm na południe od grobu nr 1, na głębokości 32-40 cm, odkryto grób nr 2, który krył szczątki dziecka w wieku Infans II, złożone w pozycji wyprostowanej na plecach, głową na zachód, w prostokątnej jamie o wymiarach 164 x 65 m. Zmarłego nie wyposażono w dary grobowe. Grób nr 3 znajdował się 120 cm na południowy wschód od poprzedniego, na tej samej głębokości. W obszernej jamie grobowej (192-200 x 83-104) o zarysie trapezowatym spoczywał szkielet mężczyzny w wieku Maturus, ułożony wzdłuż osi wschód-zachód, głową na zachód. Przy zmarłym nie stwierdzono wyposażenia grobowego. W północnej części wykopu, w odległości 60 cm od grobu nr 1, na głębokości 45-50 cm, natrafiono na grób nr 4. Mocno zdekompletowane szczątki kobiety w wieku Maturus tworzyły liniowy układ wzdłuż osi południowy zachód-północny wschód na długości 200 cm, zamknięty z dwóch przeciwległych kierunków kubkiem (południowy zachód) i amforą (północny wschód) kultury strzyżowskiej. Szczątki złożone są w układzie nieanatomicznym, choć w części północno-wschodniej przeważają kości górnej partii szkieletu, zaś w części południowo-zachodniej — dolnej.

Do czasu opracowania materiały i dokumentacja przechowywane będą w Katedrze Archeologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Badania powinny być kontynuowane.

Szestno, st. 2 „Ptasia Wyspa”, gm. Mrągowo, woj. olsztyńskie — patrz: wczesna epoka żelaza
 Święty Wojciech, st. 10a, gm. Międzyrzecz, woj. gorzowskie — patrz: środkowa i późna epoka brązu
 Wysoka, st. 1, gm. Łañcut, woj. rzeszowskie — patrz: wczesna epoka brązu

Zajki, st. 1
 gm. Trzciannie, woj. łomżyńskie
 AZP 36-81/—

Muzeum Okręgowe w Białymstoku

Badania prowadził mgr Jerzy Maciejczuk. Finansowane przez Konserwatora Zabytków Archeologicznych w Białymstoku. Pierwszy sezon badań. Obozowiska: mezolityczne, neolityczne, z wczesnej epoki brązu oraz ślady osadnictwa pradziejowego.

Stanowisko położone jest na rozległej wydmie, wyniesionej ok. 2-4 m ponad dolinę zalewową Narwi, ok. 250 m na zachód od współczesnego koryta rzeki. Zajmuje powierzchnię ok. 4 ha. Obszar ok. 1,5 ha, pozbawiony roślinności, tworzy rozległą misę deflacyjną. Pozostałe części wydmy wykorzystywane są rolniczo jako pola uprawne i pastwiska. W obrębie misy deflacyjnej widoczne są na powierzchni wyraźne skupiska materiału zabytkowego (fragm. ceramiki, krzemienie i kamienie) oraz ślady po paleniskach.

Badaniami objęto środkową część stanowiska w obrębie misy deflacyjnej. Zebrano ok. 15 000 zabytków z powierzchni 136 m². W materiale krzemiennym można wyróżnić: elementy wczesnomezolityczne (kultura komornicka) — 28 tylczaków, ostrze sowterskie, 4 rdzenie odłupkowe, 3 krępe trójkąty rozwartokątne, 1 krępy półksiężyc; elementy późnomezolityczne (kultura janisławicka), w tym: 4 smukłe trójkąty, pazur, wiórowiec; elementy kręgu kundańskiego, w tym: wiórki mikroretuszowane, wkładki retuszowane, ryłce, rylczaki.

Materiał ceramiczny odkryty na stanowisku wykazywał duży stopień zniszczenia i rozdrobnienia, i można go łączyć z kulturami schyłkowego neolitu i wczesnej epoki brązu: niemeńską, sznurową i trzciniecką. Kilka silnie zniszczonych fragm. ceramiki można datować jedynie na okres nowożytny.

Materiały i dokumentacja znajdują się w Muzeum Okręgowym w Białymstoku.

Badania będą kontynuowane.